

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
RESİM BÖLÜMÜ

AFAZİ VE SİNESTETLERDE EYLEM

(DİPLOMA PROJESİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN ARAŞTIRMA VE UYGULAMA RAPORU)

Hazırlayan:

Sümeyye ÇAVDAR

Yöneten:

Doç. Fevziye EYİGÖR PELİKOĞLU

Erzurum-2023

İÇİNDEKİLER

sayfa no

1.BÖLÜM: ARAŞTIRMA RAPORU

1.1.Afazi ve Sinestet.....	1
1.2.Dil, İletişim ve Eylem (Performativite).....	1
1.3.Dilin Kavramsal Sanatta Belirginleşmesi.....	3

2. BÖLÜM: UYGULAMA RAPORU

2.1. Uygulamanın Yapılış Gerekçesi.....	9
2.2. İçerik ve Biçime Yönelik Saptamalar.....	9
2.3. Uygulamanın Düşünsel Yönü.....	10

RESİMLER.....	12
KAYNAKÇA.....	19
ÖZGEÇMİŞ.....	20

1. BÖLÜM: ARAŞTIRMA RAPORU

1.1. Afazi ve Sinestet

Afazi, beyin kanaması ya da inme gibi rahatsızlıklar sonucu beynin konuşma bölümünde gelen hasara verilen isimdir. Beynin konuşma merkezinde oluşan bu hasar, bireylerde konuşma bozukluğu, algıda ve verilen cevaplarda tutarsızlık ve iletişim problemleri gibi sorunlar meydana getirir. Dil alanı ve kavrama alanı arasındaki bağlantının bozulması sonucu meydana gelir. Sesli okuma, yazma ve anlama alanları hasar görmüştür. Afazide bireyler, insanların kendine ne söylediğini anlayamazlar.

Resim 1.1. Sinestetlerin Algılama Şekli

Sinestezi, Yunanca kökenli bir kelime olup "birleşik duyu" anlamına gelmektedir. Bir algı modalitesi uyarıldığında birden fazla kanalda uyarılma oluşmasına verilen tıbbi isimdir. Metafor, sembolizm kelimeleri gibi, çeşitli sanat ürünlerinin tanımlanmasında kullanılan "sinestezi" kelimesinden farklı olarak bu olguyu yaşayan kişiler, kasıtsız ve sürekli olarak oluşan benzetmelerden bahsederler. Kısaca, birden fazla algı sistemi aynı nesnelere kendi yorumlarını aynı kuvvette verirler. Sinestezi sahibi insanlar, örneğin, insanları, insan olarak değil de görsel/işitsel/yazısal vb. bir nesne/olgu olarak hatırlar ve benimserler. Annesini ılık süt, kardeşini bir kedi vb. olarak gören/hatırlayan/düşünen biri gibi. Öyle ki dünyanın saygın heykeltıraş, müzisyen, ressam ve şairleri arasında da bu hastalıkla yaşamış pek çok örnek bulunuyor. Bunlardan biri olan ünlü Fransız şairi Arthur Rimbaud'nun hastalığını ilk olarak çocukluğunda kitaplardaki harflere bakarken nasıl da renkler gördüğünü fark ettiğinde anladığı söyleniyor. Benzer şekilde ünlü roman yazarı Vladimir Nabokov, klasik müzik bestekârı Scriabin, ressam Kandinsky'nin de sinestezik deneyimler yaşadığı biliniyor.

1.2. Dil, İletişim ve Eylem (Performativite)

İletişim, iletilmek istenen bilginin hem gönderici hem de alıcı tarafından anlaşıldığı ortamda bilginin bir göndericiden bir alıcıya aktarılma sürecidir. Organizmaların çeşitli yöntemlerle bilgi alışverişi yapmalarına olanak tanıyan bir süreçtir. İletişim tüm tarafların üzerinden bilgi alışverişi yapılacak ortak bir dili anlamalarına ihtiyaç duyar. Dil, insanlar

arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar içerisinde gelişen canlı bir varlık, temeli tarihin bilinmeyen dönemlerinde atılmış bir gizli anlaşmalar düzeni, seslerden örülmüş toplumsal bir kurumdur.

Söz, dildeki ifade imkânının ancak hangi kültür tabakasında canlı ve diri kalabileceği hususunun bir belirtisiydi. Dilin ifade ve hareket imkânıydı.

Göstergebilim, semiyotik veya semiyoloji; göstergelerin yorumlanmasını, üretilmesini veya işaretleri anlama süreçlerini içeren bütün faktörlerin sistematik bir şekilde incelenmesine dayanan bir bilim dalıdır. Fransızlar semiyoloji terimini kullanmışlardır. Semiyotik disiplinler arası bir sahadır. Anlam bilimi, dil bilimi, fonetik, mimarlık, sosyoloji, psikanaliz ve daha birçok bilim dalı ve disiplinin oluşturduğu disiplinler arası bir disiplindir. Kültürel kodlar, gelenekler ve metni anlam süreçlerine göre düzenlenmiş işaret sistemleri diye nitelenen her şey semiyotiğin inceleme alanına girmektedir. Semiyoloji, yapısalcılığın modeli olarak düşünülmektedir.

Eylem: Eyleme işi, fiil, hareket, aksiyon. Bir durumu değiştirme veya daha ileriye götürme yönünde etkiye bulunma çabasıdır. Eylem yönelimli olduğu için şu veya bu şekilde başarılı olmuş değildir; şu veya bu şekilde gerçekleştirildiği için yönelimlidir. Eylemi her zaman bir nedenin etkisi olarak düşünebiliriz ve yeniden bir neden araştırabiliriz.

Performativite, performatiflik, edimsellik veya icra edicilik J. L. Austin'in 1955 tarihli *Söylemek ve Yapmak* isimli kitabında ortaya atılmış bir terim olup, söylenişi aynı zamanda bir eylem olan sözcük veya cümleler anlamına gelir. Performatifliğin içerdiği sözcükler ve eylemler arasındaki ortak yaşam ve birbirine bağımlılık ilişkisi, performans sanatının da asli unsurlarından biri olup kuramcılar ve felsefeciler performatiflik fikri üzerinden eylemlerin, bedensel işaretlerin ve sanatsal kararların rolünü incelemektedirler. İfadelerin doğruluklarına ya yanlışlıklarına değil, fonksiyonlarına odaklanmak devrimsel bir nitelik taşıyordu ve disiplinler arası 'söz-eylem kuramı' ortaya çıktı.

Resim 1.2. John Langshaw Austin

Afazinin konuşma ve yazıyı anlamama algı bozukluğu ve sinestetlerin birleşik duyu algı bozukluğunu iletişim kurmalarında oluşacak performativitede gözlemlenir. İletişimi normal bireyler gibi değil bir sanatçı gibi kendine özgü dil oluşturarak kuracaklardır. İletişim etkileşimi, etkileşim ise değişim ve dönüşümü getirecektir. Burada afazi ve sinestetler bir şair hükmündedir. İletişim süreçlerinin gerçek ve sahici tanıklarındır. İletişim süreçleri anlaşılabilirliğin ve ulaşılabilirliğin sınırlarının bilincindedir; “Performativite, aynı zamanda uygun içerikle varlığı somutlaşan normatif bir sistemle yönetilir”.

Austin, ifadelerin her zaman bir şeyi "tanımladığı" veya "belirttiği" ve dolayısıyla her zaman doğru veya yanlış olduğu şeklindeki pozitivist felsefi iddiaya karşı çıktı. Bu şekilde kullanılmayan ve doğruluk değerlendirmesi yapılamayan birkaç cümle örneğinden (aralarında anlamsız cümleler, soru cümleleri, yönergeler ve "etik" önermeler) bahsettikten sonra, başka bir örnek olarak "performatif" cümleler veya edimsel edimler sunar. Afazilerde konuşulanları anlamama olsa da karşılarındaki kişiyi anlama durumları olabilmektedir.

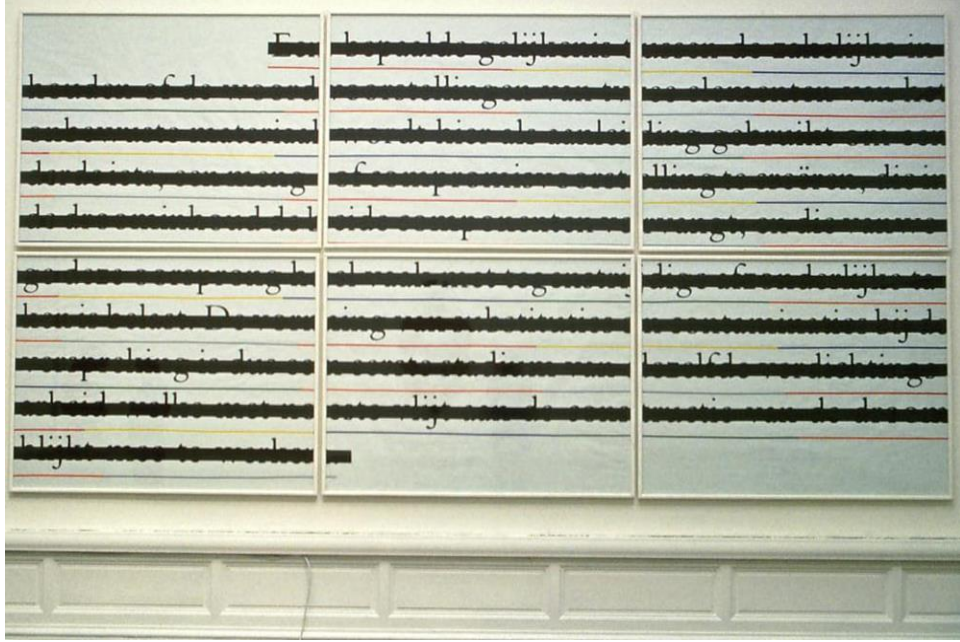
Resim 1.3. Carl Gustav Jung

Rüya analizi ve sembolizm üzerine katkılarıyla en çok bilinen çağdaş yazarlardan biri Carl Gustav Jung’dur. Rüyalarda sinestetlerdeki gibi çoklu algıyı sembolleştirir. Nesneler birbirini çağrıştırır ve kişiye özgü dil oluşur. Bir sinestet nasıl ki annesini ılık süt olarak algılıyorsa, sinestet olmayan biri de rüyalarında annesini ılık süt olarak şifreleyebilir. Sinestetlerin rüya analizleriyle bağlantısı çoklu algı özelliğinden gelmektedir.

1.3.Dilin Kavramsal Sanatta Belirginleşmesi

Kavramsal sanat terimi, 1960'larda artık kendilerini alışlageldik sanat eseri biçiminde göstermeyen sanat eserleri için kullanılmaya başlanmıştır. Fikir sanatı olarak da geçer. Kavramsal sanatçılar, bir resim veya heykel yapmak üzere yola koyulup bu amaca yönelik

fikirler üretmek yerine geleneksel gereçlerin ve biçimlerin ötesinde düşünüp fikirlerini uygun malzemeler ile ifade etme amacı güderler. Klasik anlamda resim veya heykel tarzı nesneler, ticari mal olmaya elverişli olduklarından sanatsal yaratı ve beğeninin dışında tutulur.

Resim 1.4. Joseph Kosuth, Zero & Not, Enstalasyon, 1986

Kavramsal sanatın, felsefe alanıyla bütünleşerek bir akımı oluşturması, sanat ve dil arasında bağ kurmuştur. Zihinsel tasarımların yansımaları eserlerde; okunması istenildiği kadar verilerek resimde biçimseli zihne hizmet etmek için kullanır. Sanat ve dil grubu birleşerek güçlü bir anlatım dili oluşturur. Dil felsefesinin ilgi alanı, kavramsal sanatın ilgi alanına girmiştir. Aristoteles mantığı ve modern mantığın dil üzerinde oluşturduğu yapı kavramsal sanatı oluşturmuştur. Dil bilimsel çözümlemeler, gösterge bilim kuramları yardımıyla kavramları ele almanın sanatıdır. Karmaşık dil kullanımları; ironik, alegorik terimler bilinçli seyirciyi dinamikleştirmiş sanat nesnesini algılamak psikolojiyi ve zihni otomatik olarak devreye sokmuştur. Geleneklerin dışı gibi görünse de felsefe alanına bakılınca bu sanatsal tavır eski Greklere dayanabilir. Felsefeyi somutlaştırmak ve sanatı felsefeleştirmek hareketidir. Usla yapıldığı gibi mistik bir tavırla da yapılabilir. Kavramsal sanat genel anlamda bir zihin jimnastiğidir.

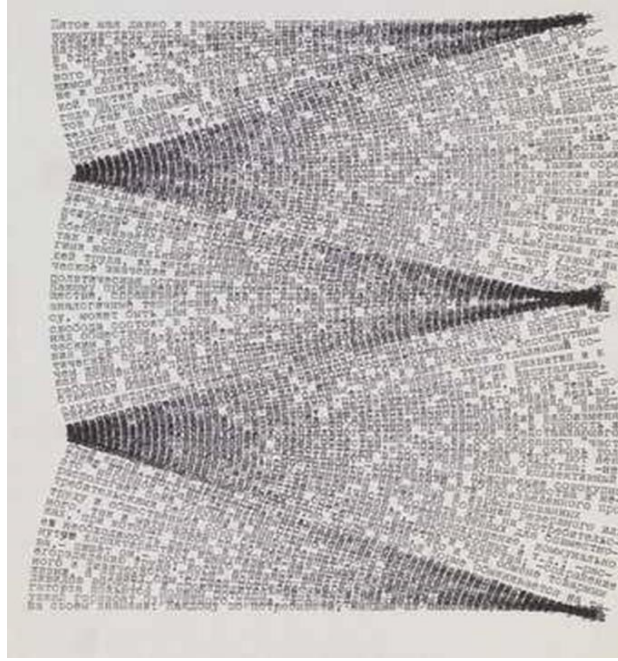
Resim 1.5. Joseph Kosuth, Bir ve Üç Sandalye, Enstalasyon, 1965

Kavramsal sanata en iyi örnekçe, Joseph Kosuth'un 1965 tarihli *Bir ve Üç Sandalye* adlı eseridir; bir sandalye, sandalyenin bir fotoğrafı ve "sandalye" kelimesinin genişletilmiş sözlük tanımından oluşuyor.

Resim 1.6.Dmitry Prigov, Stalin bizi halkın neşesi için yetiştirdi, 1975-85

Kavramsal sanatçı ve şair Dmitry Prigov (1940-2007), ISEA 1994 Konferansı'nda, iş yazışmalarını otomatik tercüme eden yazılımları kullanarak Puşkin'in bir şiirini Rusça'dan İngilizce'ye, İngilizce'den Almanca'ya, en sonunda da Almanca'dan tekrar Rusça'ya tercüme ederek ortaya çıkan bambaşka ve hatalı görünen metni, sanat eseri olarak sunuyor. Böylelikle bugün birçoğumuzun Google gibi servislerden tanışık olduğumuz çeviri hatalarını ön plana çıkarıyor.

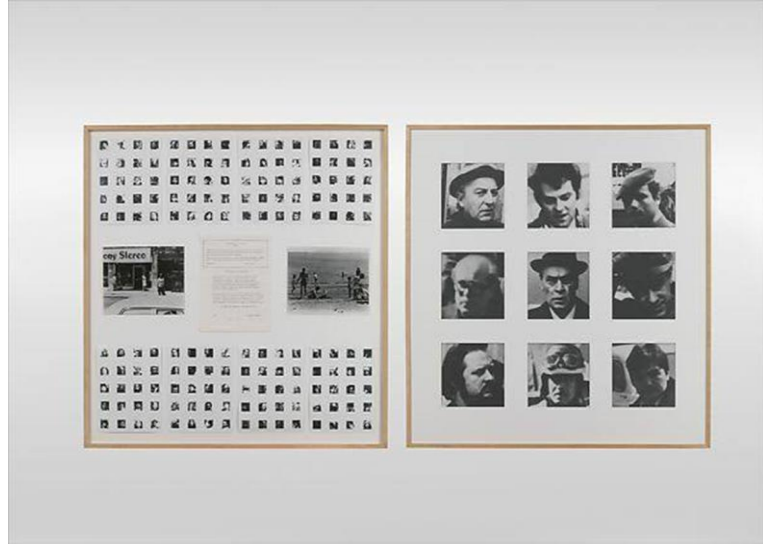
Resim 1.7. Dmitry Prigov, 5 Mayıs, 1975-85

Resim 1.8. Dmitry Prigov, 22. Alfabe

1960'lı yıllarda Kavramsal Sanatın önde gelen savunucularından Douglas Huebler,'ın belgesel fotoğraf, haritalar ve yazıyı içeren mecraların bileşkesinde yaptığı sanatsal üretimleri, zaman ve mekanın nesneler üzerine etkilerinin kavram düzlemine taşınması anlamda oldukça dikkat çekiciydi. Onun, *“Dünya birçok nesneyle dolu, kimisi enteresan kimisi değil; buna daha fazlasını eklemek gibi bir niyetim yok. Ben sadece zaman ve/veya mekân bağlamında şeylerin varoluşunu ifade etmeyi tercih ediyorum.”* ifadesi, sanatın ve sanatçının çevresiyle kurduğu ilişkinin önemini vurguluyordu. Bu ilişkiden doğan bir dil

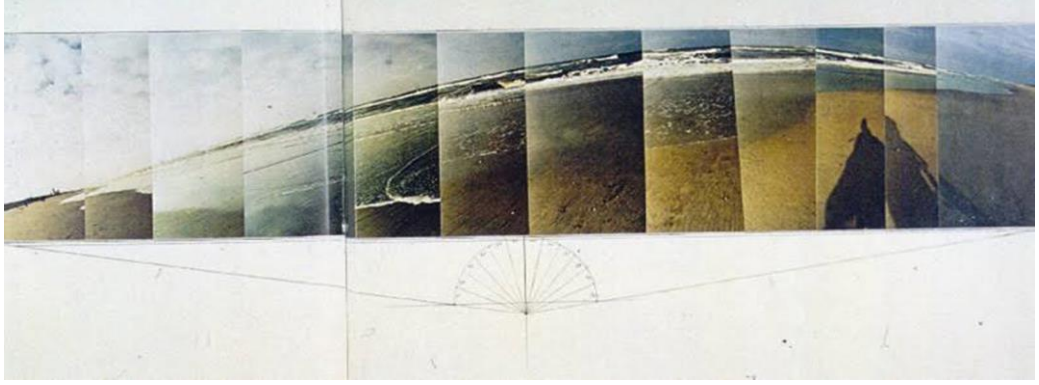
olarak sanat, düşünceyi biçimlendiriyordu; “...Dili sanattan çıkarmaya çalışmak yerine onu tam da sanatın üzerine, içine, nesnenin veya her neyin ise onun bir parçası olarak yerleştirmeye çalıştığım bir sanat yapmaya başladım. Bunu araştırmayı hâlen bitirmiş değilim. Tamamen dilin kullanımına yönelik işler ile fotoğrafı bir süsten ziyade bir belge olarak kullandığımı umduğum işler yaptım.” Douglas Huebler (1969)

Resim 1.9.Douglas Huebler, Değişken Parça, 1975

Resim 1.10.Douglas Huebler,

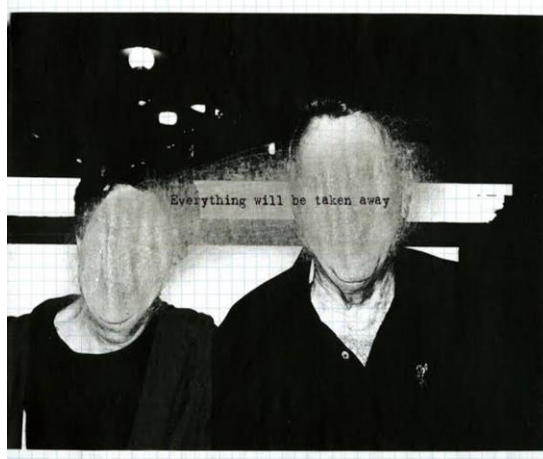

Resim 1.11. Jan Dibbets, Panorama Dutch Mountain, 1971

Kavramsal sanatçı On Kawara'nın işleri düşünüldüğünde, zamanda yer edinen plastik bir dil olarak sanat yapıtlarını üreten sanatçının eylemini, toplumsal hafızada kalan ve silinen insan varlığının izleri olarak kavramak mümkün göründü. Bu düşünce ile beslenmiş benzeyen Adrian Piper'in silinmiş yüzleri zemin edinen "Herşey zaman alacak" cümlesini okuduğumuzda (kavranmış) anın kıymetine değin bir alan yaratmak da olasılık haline geldi

Resim 1.12. On Kawara, Trih Resminin Süreci, Bugünden, 1966-2013

Resim 1.10. Adrian Piper

2.BÖLÜM: UYGULAMA RAPORU

2.1. Uygulamanın Yapılış Gerekçesi

Bu proje; sözün yazının dilin eylemleşmesini ve devinim oluşturmalarını problem edinir. Sözle oluşan belleğin yaşamın kendisi olduğunu savunur. Kabul edilmelidir ki anlaşılabilirlik gündelik yaşamda zorlayıcı bir şeydir. İlişkiler karmaşıklıklar içerisinde kurulur. Afazi ve sinestetlerin özel durumlarında anlaşılabilir olmak ve anlamak daha karmaşık bir yapıdadır. Bu kompleks yapılara rağmen dildeki ayrımlar, algılamadaki ayrımlar bize iletişimde yardım edebilir. Afazi ve sinestetlerin algılama biçimiyle yola çıkılan bu proje dilin, iletişimin, semiyotik iletişim biçimlerinin doğasını rüyaları da bir dil kabul ederek bu dili açıklamaya çalışır. Bir dili anlamak ve bir rüyayı bilince çıkarmak dil felsefesiyle bağdaştırılabilir ki bu rüya analizleri yapmada dili kullanma şeklinden bilinçaltına gitmeyi kolaylaştıran birçok ipucu verecektir. Çünkü ikisi de tarihsel süreçleri ve bağlamları incelemektedir. Rüyaların saçmalıkları olsa da bir insanın dili kullanma şekliyle rüyalarının benzer olduğu iddaasında bulunabiliriz.

2.2.İçerik ve Biçime Yönelik Saptamalar

Beş tuval üzerine akrilik boya olarak her biri 105×105 cm boyutunda çalışılmıştır.

İlk tablo afaziye anlatır. (Resim 2.1) Afazinin iletişimsizlik olarak görülen yazılanları ve konuşulanları anlamaması ele alınır. Tabloda birçok yazı bulunsa da okunaklı yazılar değildirler. Bu; şiir alanındaki post ikinci yenicilerin “görsel şiir ”ine benzemektedir. ‘Modern sonrası zamandan bahsederken kullandığımız ölçütleri göz önüne aldığımızda, bir poetika ya da bir yordam olarak Görsel Şiir, şiirin verimlerinin bir toplamı ya da Şiir'in doğası değildir. Çok özelleşmiş bir alanda -ki bu alan deneysel bir alandır- yapılan bir deneydir de bu.’ Anlaşılır olmak değil iletişimin artık doğrudan kurulamadığını göstermektir. Palimpsest etkidedir ve bu açıkça ve kolaylıkla anlaşılmasını önler.

İkinci tabloda (Resm 2.2) yazıya eylemin girmesi amaçlanır. Boşluklarla yazı keskin hatlarla ayrılmıştır. Söz ve eylemin geçiş aşamasını gösteren tablodur. Yazıların çoğunluğu okunmasa da belli başlı birkaç yer okunabilmektedir. Bu artık bilinçaltından bilince bir şeylerin çıktığını gösterir.

Üçüncü tabloda (Resim 2.3) bir süreç vardır. İçerisinde 15 resim ve altlarında okunabilir yazılar vardır. Bu okunabilirlikle süreç birlikteliği sözün yaptırım gücünü temsil

eder. Buradaki resim ve yazılar soyut ve dışavurumcu tavırla yapılmıştır. Sanatçının kendi bilinçaltını ortaya çıkarma gibi bir amacı olsa da seyirci için; algılarken serbest çağrışım yapmasını zorlayan bir esnekliktedir. Buradaki söz ve eylem, bağlamı öncelediği için performatiftir. Aynı zamanda algı; nesneleri de tek tipleştirdiği için çıkış noktası sinestetlerin bakışıyla ortaktır. Çünkü bütün nesneler amorfik biçim olarak verilmiştir. Mekana ve özneye bakışta ortak benzeşimler kullanılmış ve storyboard mantığıyla süreç verilmiştir. Resimler arası takip edilenin biçimden ziyade eylemler olması gerekir. Farklılıkların keşfedilmesi ve iz sürülmesi amaçlanır. Zor zaman, “zorunluluk kendi kurallarını koyar” düşüncesinin plastik alanda kendini gösterdiği yani bunun performativitede ki karşılığı “boyunduruk altındaki kişinin yeni kimlik üretmesi”dir. Bu yaklaşım, Jung’un, kişisel veya ekinel olarak sağlıklı bir ruh durumu için simgelerin ve düşlerin gerekliliği savı ile örtüşür. Öyle ki, anlaşılmaazlığın büyüü ve iyileştirici özellikleri ile donanması çabası içinde evrilmişlerdir. iğereçekte anlaşılmalari durumunda büyüü ya da iyileştirici özellikleri yok olur.

Dördüncü tablo, üçüncüdeki tablonun 15 pencerine bakan bir komşuluktur. Tekrar eden iki amorfik biçim kişiselleşmiş ve bir seçim olarak öne çıkarılmıştır. Bu defa resim artık okunaklı bir yazıdır. Bilince çıkmaya hazırlanan iki bilinmeyen nesne vardır.

Altıncı tabloda figüratif bir kavrayış önerilmiştir. Bakılan nesnelerin pelvis kemiği olduğu anlaşılmaktadır. Pelvis kemiği kadın ve erkekte farklı olan tek kemik olması sebebiyle seçilmiştir. Bu kemikler ‘erkek’ ve ‘kadın’ın temsilidir. Kemiklerin yansımaları kadın pelvisinin erkek, erkek pelvisinin kadın olarak verilmesiyle Judith Butler’ın, cinsiyete özgü performansına varılmaksızın Jung’un ‘anima’ ve ‘animus’una gidilir... ‘Erkeğin içini, içindeki kadın doğasının bir ürünü olarak doğurması gibi, kadının içindeki erkek yan da erkeğin kadınsı yanını dölleme gücü olan yaratıcı çekirdekleri doğurur.’ Diş cinsiyet taşıyan anima, sadece erkek bilinci telafi eden figürdür. Kadında telafi edici figür erkektir ve animus olarak adlandırılır. Anima ruh hali üretir, animus düşünce; ve erkeğin ruh hali gölgeli bir arka plandan çıkarken, kadının da düşünceleri aynı ölçüde bilinçdışı olan eski varsayımlara dayanır. Jung’un anima ve animus kavramları personaya tepki gösteren yapıdır. Yansımaların açığa çıkma sürecinin ve personaların (maske) uygun içerikle mi olup olmadığı sorgusuyla eser kendini kapatır. Yani ‘Bilince çıkarmadığımız her şey hayatta karşımıza kader olarak çıkar’ düşüncesinden yararlanmaktadır. Bilince çıkarma sürecini veren eser hem plastik anlamda hem de içerik olarak sağdan ve soldan okunabilmektedir. Bu yapısal özellik eser sorguyla kendini kapatsa bile tekrar bir dönüş yapıp bilince çıkan pelvis

kemiğinden dolayı kadın ve erkek ilişkileri olarak eseri yeniden okumayı gerektirir. Bu sinemasal etkiyi güçlendirir ve sinema renkleri kullanılan eserle içerik olarak da bütünleşir.

2.3. Uygulamanın Düşünsel Yönü

Afazi ve sinestetlerde eylem adlı resim dizisinin, algının kör noktalarını açıklamak gibi nihai vaadi olmasa da kör noktaların nasıl tecrübe edildiğini ve herkesin elinin altında bulunanın ve bilinenin asıl kör noktayı oluşturduğunu performativite kavramıyla açıklar. Afazilerin ve sinestetlerin algı karmaşasını iletişim bozuklukları olarak sembolleştirir. Böylece algısal gerçekliği iletişimde devamlıymış gibi yapar, varlığını kesintiye uğratma biçimine dönüştür ve semiyotik süreçleri içermeye başlar. Dilin normatif ve kültürel özellikleri dilin yaptırım özelliğini artırır. Dil, sözle gerçeği değiştirebilir. Sözle bir şeyleri harekete geçirebilir veya nasıl söylendiğiyle ilgilenerek bir yaptırım oluşturabilir. Konuşmakla bir sözü gerçekleştiririz. Uygunluk sözleri olaylaştırır.

Uygun durum ayrımını İngiliz dil felsefecisi John Langshaw Austin, asalak edimseller ve ciddi edimseller olarak ikiye ayırmaktadır. Edimler ise bilinçaltının etkisinden kendini soyutlayamazlar. İletişim uyumluluğu ile otoritenin baskıcı yapıları arasında bir bağ kurmak performatiflik teorisini beklemiştir.

Açıklayıcı değer, rüyalarda devam eden ögeyi bulmakla ortaya çıkar. Devamlılıklar ve benzerlikler rüyayı çözümlemeyi kolaylaştırır. Anlam her rüyada değişmez, bir dili çözer gibi benzerlikleri ve ayrımları yakalamayı gerektirebilir. Bu ayrımlar ve benzerlikler arketipler yardımıyla bulunsa da verdiği hislerle ve kişinin tarihselliğiyle de çözümlenebilmektedir.

Rüya analizlerinde bilinç dışı kendini yine sözcüklerle verecektir. Yansıtmanın, gölgelerin, personaların kompleks yapılarını çözmek ve derin farkındalık oluşturmada sözlerin ne yaptırdığına bakılmalıdır. Bir sözün yaptırım gücüyle bilinçaltının yaptırım gücü aynı kuvvettir. ‘Söylemek yapmaktır’ yani ‘performativite’ bilinçaltına sözlerle ulaşmaktadır. Austin’in ‘söylemek ve yapmak’ perspektifinden bakıldığında, gözlemsel yinelemeler ile edimsel yinelemeler arasındaki farkı aynılanmaktadır. Yani resim dizisindeki her bir parça, karmaşık yapıları bilinçaltı gibi kendi bünyesine almakta ve gizemli bir şekilde keşfedilmeyi beklemektedir. Ancak ve ancak, anlaşılmayı değil, hissedilmeyi önceler.

Resim 2.1 Sümeyye Çavdar, Söz, İletişim ve Eylem, tuval üzerine akrilik karışık teknik, 105x105 cm, 2023

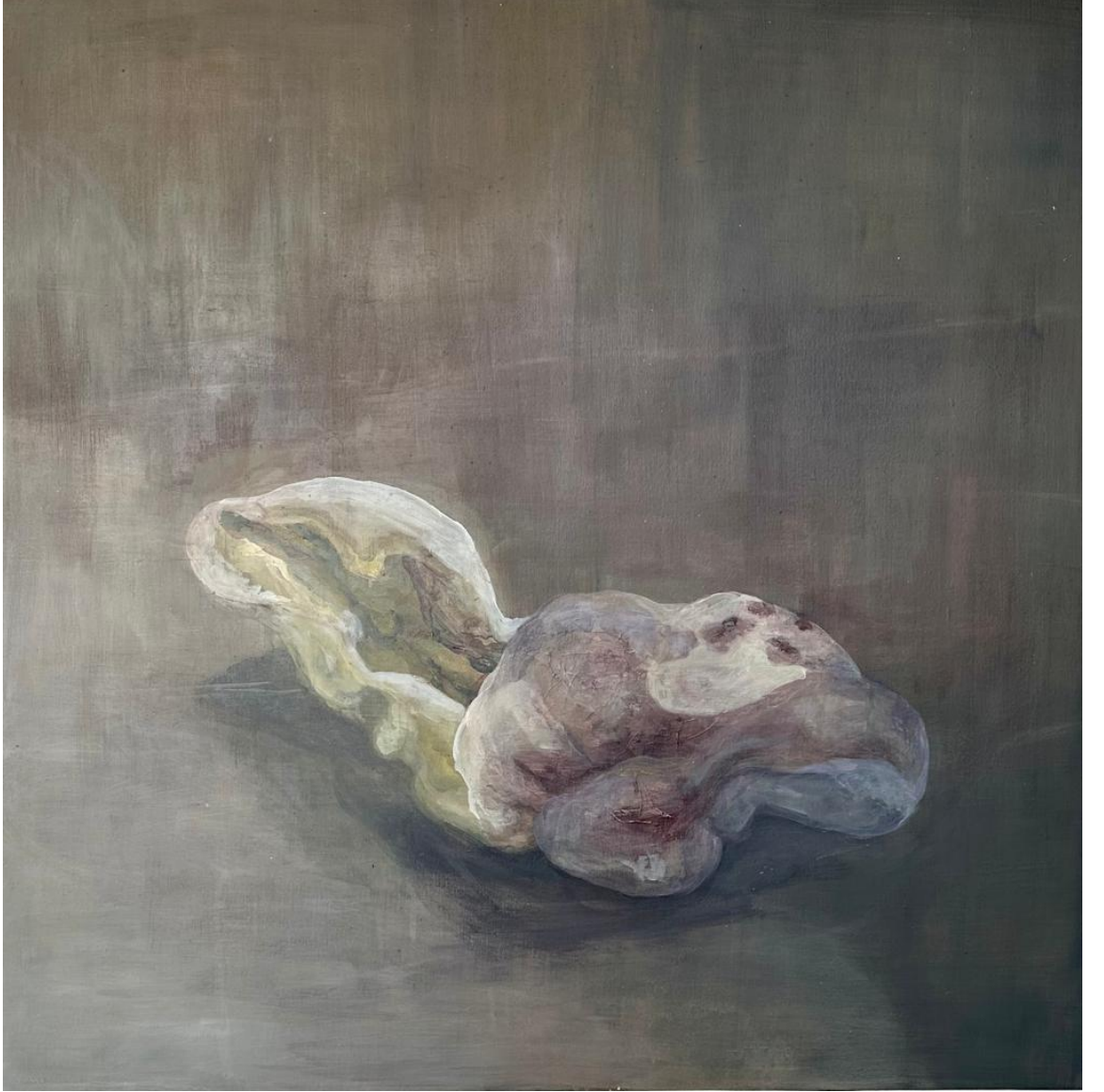

Resim 2.2 Sümeyye Çavdar, Söz, İletişim ve Eylem, tuval üzerine akrilik karışık teknik, 105x105 cm, 2023

Resim 2.3 Sümeyye Çavdar, Söz, İletişim ve Eylem, tuval üzerine akrilik,

105x105 cm, 2023

Resim 2.4 Sümeyye Çavdar, Söz İletişim ve Eylem, tuval üzerine akrilik,
105x105 cm, 2023

Resim 2.5 Sümeyye Çavdar, Söz, İletişim ve Eylem, tuval üzerine akrilik,
105x105 cm, 2023

Resim 2.7. 'Mezuniyet Sergisi', Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi,
Sergi Alanı, 2023

KAYNAKÇA:

Zeki Özcan, Dil felsefesi 4 Austin, Sentez Yayınları, Bursa Mart 2020.

Zeki Özcan Dil Felsefesi 1 Mantıkçı Pradigma, Sentez Yayınları, İstanbul Ekim 2014.

Tolga Yalur, Aydaki Adam Luis Bunuel, Agora Kitaplığı, İstanbul 2016.

Carl Gustav Jung, Rüya Analizleri, Çeviri: Adem Beyaz, Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2021.

Luke Hockley, Film Çözümlemelerinde Jung'cu Yaklaşım, çeviri: Simten Güneş, es Yayınları, İstanbul 2014.

Carl Gustav Jung, Feminen Dişiliğin Farklı Yüzleri, Pinhan Yayınevi, İstanbul, Ağustos 2021.

Connie Zweig, Jeremiah Abrams, Gölgeyle Buluşma, Timaş Yayınevi, İstanbul, Kasım 2022.

Carl Faulman, Yazı Kitabı, Çeviri: İtir Arda, Türkiye İş bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2001.

Engin Geçtan, Psikanaliz Sonrası, Metis Yayınları, İstanbul 2011.

Teoman Duralı, Sorun Nedir? Felsefe Biliminin Düşünme Biçimi, Dergah Yayınları, İstanbul 2017.

https://www.medicalpark.com.tr/afazi-nedir/hg-2722?__cf_chl_tk=wxQzF98bKCBIG4pwfQ55ZOIWlCH54_sFi2tHChDW03Q-1673805581-0-gaNycGzNCNE

<https://web.archive.org/web/20160309210259/http://www.biltek.tubitak.gov.tr/gelisim/psikoloji/biyopsiko.htm#sinestezi>

https://www.researchgate.net/publication/271744263_Performativity_in_BunUel's_The_Phantom_of_Liberty_and_The_Discreet_Charm_of_the_Bourgeoisie

https://en.wikipedia.org/wiki/Performative_utterance

https://tr.wikipedia.org/wiki/Kavramsal_sanat

<https://saltonline.org/tr/330/douglas-huebler>

https://www.poetikhars.com/wikihars/doku.php/yazilar/goersel_siir_neyiniz_olabilir

ÖZGEÇMİŞ

Sümeyye ÇAVDAR(Erzurum,1994)

2016-21 - İstanbul Üniversitesi, Sosyoloji Bölümünde Lisans Eğitimini sürdürdü.

2019-23 - Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümünde Lisans Eğitimini sürdürdü.

Sergiler

2023- “Mezuniyet Sergisi”, Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sergi Alanı, 2023.